

Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter om vattenskyddsområde för Bromölla, grundvattentäkt i Bromölla kommun;

12FS 2024:5

Utkom från trycket
den 2 maj 2024

beslutade den 24 april 2024.
(29220-2016)

1. Länsstyrelsen Skåne beslutar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808) att inrätta ett nytt vattenskyddsområde för Bromölla, grundvattentäkt i Bromölla kommun. Skyddsområdet är indelat i primär, sekundär och tertiär zon enligt vad som framgår av bifogad karta, bilaga 1 (detaljerade kartor finns i bilaga 2 i beslutet).
2. Länsstyrelsen Skåne beslutar att det gamla vattenskyddsområdet och föreskrifter för Bromölla samhälle, fastställt som en del i beslutet av Länsstyrelsen i Kristianstads län den 15 augusti 1983 (dnr: 11.184-197-83), upphävs när detta beslut fått laga kraft.
3. Länsstyrelsen Skåne beslutar med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken att fastställa nedan angivna nya föreskrifter för vattenskyddsområdet. Dessa föreskrifter träder i kraft den 2 maj 2024 och ska enligt 7 kap. 22 § miljöbalken gälla omedelbart även om beslutet överklagas och ska tillämpas istället för de äldre föreskrifterna fram till att dessa upphävs enligt punkt 2 ovan.
4. Länsstyrelsen Skåne överlåter till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Bromölla kommun att besluta i frågor om tillstånd och anmälan enligt föreskrifterna på det sätt som framgår nedan.

Definitioner

Arbetsfordon/arbetsmaskiner: Avser i dessa föreskrifter t.ex. traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon som huvudsakligen avses användas till godsbefordran eller i entreprenadverksamhet – det kan exempelvis vara entreprenadmaskiner och skogsmaskiner. Arbetsfordon/arbetsmaskiner ska ha en tankvolym över 10 liter (mindre tankvolymmer omfattas inte av definitionen).

Avfall: Avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med, avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med (15 kap. 1 § miljöbalken, MB).

Dagvatten: Är enligt NFS 2016:6 nederbördsvatten, dvs. regn- eller smältvatten, som inte tränger ned i marken utan avrinner på markytan.

Farligt avfall: Avser sådant avfall som är markerat med en asterisk (*) i bilaga 3 till Avfallsförordningen (2020:614) eller annat avfall som är klassificerat som farligt till följd av att det uppfyller kriterierna i delarna 2–5 i bilaga I till förordning (EG) nr 1272/2008.

Fordon: Avser i dessa föreskrifter motordrivet fordon. Motordrivet fordon avser fordon som för sitt framdrivande är försett med motor, dock inte sådant eldrivet fordon som är att anse som cykel. Motordrivna fordon delas in i motorfordon, traktorer, motorredskap och terrängmotorfordon (Lagen (SFS 2001:559) om vägtrafikdefinitioner). För att omfattas av föreskrifterna ska fordon ha en tankvolym över 10 liter (mindre tankvolymmer omfattas inte av definitionen) eller vara ett eldrivet motorfordon.

Hantering: Avser tillverkning, bearbetning, behandling, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse, avledning och därmed jämförbara förfaranden inklusive spridning (i huvudsak enligt 14 kap. 2 § MB).

Hushållspillvatten: Avser spillvatten från WC (”klosettwater”) samt från bad, disk och tvätt (”BDT-water”).

Kemiskt bekämpningsmedel: Avser en kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, orsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom (14 kap. 2 § MB). Ett kemiskt bekämpningsmedel kan vara ett växtskyddsmedel eller en biocidprodukt. Kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel. Ogräsättika (klass 3) och såpvatten räknas inte som kemiska bekämpningsmedel i dessa föreskrifter.

Kemisk produkt: Avser ett kemiskt ämne eller en blandning av kemiska ämnen som inte är en vara (14 kap. 2 § MB). För 1 § i föreskrifterna avses kemiska produkter som är klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Punktsanering: Avser åtgärd som vidtas mot ohyra eller skadedjur som kan riskera att orsaka skada på egendom eller kan vara skadlig för människors hälsa. Åtgärden som avses är tillfällig, fristående och på begränsad yta.

Sekundärt skydd: Avser anordning som säkerställer att vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En tät invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Större schaktningsarbeten: Avser här sänkning av markytan på utstakat område för större anläggningsarbeten än för grundläggning av enskild villa. Erforderligt schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt men ska utföras under iakttagande av den försiktighet som krävs för att grundvattnet inte ska påverkas.

Uppställning/parkering: Avser här uppställning/parkering med varaktighet över 24 timmar och att det tunga fordonet eller arbetsfordonet/arbetsmaskinen lämnats obevakat. Ett inhägnat eller övervakat område räknas som bevakat om det finns möjlighet att upptäcka eventuellt sabotage eller liknande.

Tunga fordon: Definieras enligt Transportstyrelsen av fordon med totalvikt överstigande 3,5 ton.

I övrigt hänvisas till branschens vedertagna begrepp.

Skyddsföreskrifter

1 § Petroleumprodukter och andra kemiska produkter

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
Hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter med en sammanlagd volym överstigande 50 liter kräver tillstånd .	Hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter med en sammanlagd volym överstigande 150 liter kräver tillstånd .	(Ingen föreskrift)
<i>Undantag gäller för användning i maskiners och fordons egna tankar.</i>	<i>Undantag gäller för användning i maskiners och fordons egna tankar.</i>	
<i>Undantag gäller för transporter i och genom skyddszonen.</i>	<i>Undantag gäller för transporter i och genom skyddszonen.</i>	
<i>Undantag gäller för lagring och påfyllning till lagring där bådaddera sker inom sekundärt skydd.</i>	<i>Undantag gäller för lagring och påfyllning till lagring där bådaddera sker inom sekundärt skydd.</i>	
<i>Undantag gäller för reservelverk vid elavbrott förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i>	<i>Undantag gäller för befintlig fördelningsstation, samt reservelverk vid elavbrott förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i>	
<i>Undantag gäller inomhus förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i>	<i>Undantag gäller inomhus förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i>	

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
Hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter ska i övrigt ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.	Hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter ska i övrigt ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.	Hantering av petroleumprodukter och andra kemiska produkter ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom andra bestämmelser, se avsnittet Övriga upplysningar.

2 § Fordon

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Tvätt och renspolning av fordon, på andra platser än för ändamålet avsedd anläggning med olje- eller bensinavskiljare, är förbjuden. Obevakad uppställning/parkering av tunga fordon, arbetsfordon eller arbetsmaskiner längre tid än 24 timmar är förbjudet. <i>Undantag gäller om de är utrustade med skyddsanordning eller placerade på ett sådant sätt att läckage till mark förhindras.</i> <i>Undantag gäller inomhus förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i> Vid användning av arbetsfordon/arbetsmaskiner inom schakt- och anläggningsarbeten samt skogsbruksåtgärder ska saneringsberedskap finnas.	Tvätt och renspolning av fordon, på andra platser än för ändamålet avsedd anläggning med olje- eller bensinavskiljare, är förbjuden. <i>Undantag gäller för renspolning av arbetsfordon/arbetsmaskiner med enbart kallt vatten.</i> Obevakad uppställning/parkering av tunga fordon, arbetsfordon eller arbetsmaskiner längre tid än 24 timmar är förbjudet. <i>Undantag gäller om de är utrustade med skyddsanordning eller placerade på ett sådant sätt att läckage till mark förhindras.</i> <i>Undantag gäller inomhus förutsatt att läckage inte kan ske till mark eller vatten.</i> Vid användning av arbetsfordon/arbetsmaskiner inom schakt- och anläggningsarbeten samt skogsbruksåtgärder ska saneringsberedskap finnas.

3 § Bekämpningsmedel

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden. <i>Undantag gäller för icke yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel inomhus.</i> <i>Undantag gäller för normalt underhåll av tak och fasad på fastighet.</i> <i>Undantag gäller för hastigt påkommen enstaka punktsanering mot ohyra eller skadedjur som innebär akut olägenhet för människors hälsa eller riskerar att skada egendom.</i> Hantering av kemiska bekämpningsmedel enligt undantagen ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.	Hantering av kemiska bekämpningsmedel utomhus kräver tillstånd. <i>Undantag gäller för normalt underhåll av tak och fasad på fastighet.</i> <i>Undantag gäller för hastigt påkommen enstaka punktsanering mot ohyra eller skadedjur som innebär akut olägenhet för människors hälsa eller riskerar att skada egendom.</i> Hantering av kemiska bekämpningsmedel enligt undantaget ska ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.

Information: Bekämpningsmedel regleras även genom andra bestämmelser, se avsnittet Övriga upplysningar. Från den 1 oktober 2021 gäller förbud mot växtskyddsmedel bland annat på tomtmark för bostadshus och på krukväxter i hemträdgårdsmiljö (förordning 2014:425 om bekämpningsmedel).

4 § Hushållsspillvatten och dagvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Inrättande av ny enskild avloppsanläggning för WC och/eller BDT-vatten med utsläpp till mark och vatten är förbjudet.	Inrättande av ny enskild avloppsanläggning för WC och/eller BDT-vatten med utsläpp till mark och vatten är förbjudet. <i>Undantag gäller för att ersätta befintlig enskild avloppsanläggning för WC och/eller BDT-vatten som istället kräver tillstånd.</i>

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Nya anordningar, eller ersättning av befintliga, för utsläpp av vägdagvatten och dagvatten från industriområde till mark och vatten kräver tillstånd .	Nya anordningar, eller ersättning av befintliga, för utsläpp av vägdagvatten och dagvatten från industriområde till mark och vatten kräver tillstånd .
<i>Undantag gäller för normalt drift- och underhållsarbete av mindre karaktär, förutsatt att det inte leder till en negativ påverkan på mark eller vatten.</i>	<i>Undantag gäller för normalt drift- och underhållsarbete av mindre karaktär, förutsatt att det inte leder till en negativ påverkan på mark eller vatten.</i>

5 § Farligt avfall och deponering av snö

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Förvaring av farligt avfall är förbjudet .	Förvaring av farligt avfall är förbjudet .
<i>Undantag gäller om förvaring sker i täta behållare eller på tätt underlag av resistent material, skyddat från nederbörd.</i>	<i>Undantag gäller om förvaring sker i täta behållare eller på tätt underlag av resistent material, skyddat från nederbörd.</i>
<i>Undantag gäller för flytande farligt avfall om förvaringen har sekundärt skydd.</i>	<i>Undantag gäller för flytande farligt avfall om förvaringen har sekundärt skydd.</i>
Hantering av farligt avfall ska i övrigt ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.	Hantering av farligt avfall ska i övrigt ske på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.
Deponering av snö från område utanför skyddszonen är förbjuden .	Deponering av snö från område utanför skyddszonen är förbjuden .
	<i>Undantag gäller för snö från vattenskyddsområdets primära skyddszon.</i>

6 § Schakt- och anläggningsarbeten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd .	Större schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borrhningar och liknande undersökningsarbeten kräver tillstånd .

7 § Energianläggningar i jord, berg och grundvatten

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord, berg och grundvatten är förbjudna .	Nya anläggningar för lagring och utvinning av värmeenergi eller kyla ur jord, berg och grundvatten kräver tillstånd .	(Ingen föreskrift)
Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd om ändringen kan påverka grundvattnet.	Ändring av befintliga energianläggningar kräver tillstånd om ändringen kan påverka grundvattnet.	(Ingen föreskrift)
Energianläggningar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.	Energianläggningar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.	Energianläggningar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.

8 § Enskild brunn

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
Nya brunnar för uttag av vatten från jord och berg är förbjudna .	Nya brunnar för uttag av vatten från jord och berg är förbjudna .	Nya brunnar för uttag av vatten från jord och berg kräver tillstånd .
Ändring av befintlig brunn genom fördjupning eller ändrat ändamål kräver tillstånd .	Ändring av befintlig brunn genom fördjupning eller ändrat ändamål kräver tillstånd .	Ändring av befintlig brunn genom fördjupning eller ändrat ändamål kräver tillstånd .

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
Brunnar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.	Brunnar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.	Brunnar som tas ur bruk ska åtgärdas så att läckage till grundvattnet förhindras.

9 § Vaghållning

Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus är förbjudet .	Upplag och tillverkning av asfalt, oljegrus, vägsalt eller saltinblandad sand/grus kräver tillstånd .
Spridning av vägsalt kräver anmälan .	Spridning av vägsalt kräver anmälan .
<i>Undantag gäller för saltinblandad sand (max 2 % salt).</i>	<i>Undantag gäller för saltinblandad sand (max 2 % salt).</i>

Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna ska gälla från den 2 maj 2024. Enligt 7 kap. 22 § MB ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om beslutet överklagas.

Övergångsbestämmelser

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter i sin näringsverksamhet bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilken förbud införs enligt dessa föreskrifter ska detta förbud börja gälla först ett år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter, såvida förbud inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter.

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilken krav på tillstånd eller anmälan gäller enligt dessa föreskrifter ska senast ett år efter ikraftträdandet ha inkommit till prövningsmyndigheten med en ansökan om sådant tillstånd eller anmälan, såvida krav på tillstånd eller anmälan inte gällde enligt äldre skyddsföreskrifter.

Dispens

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen meddela dispens från förbud i föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § MB, efter hörande av berörd kommunal myndighet och vattentäktens huvudman. I beslut om dispens kan Länsstyrelsen

föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § MB). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § MB, endast meddelas om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor och kan bli förknippat med villkor som anses erforderliga för att skydda vattentäkten. Som förutsättning för sådant tillstånd gäller att det kan visas att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada för vattentäkten. Ansökan om tillstånd ska lämnas in skriftligen. Vattentäktens huvudman ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Anmälan

I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid avses minst 6 veckor. Vid beslut kan den kommunala nämnden för miljöfrågor föreskriva om försiktighetsmått som anses erforderliga för att skydda vattentäkten. Vattentäktens huvudman ska beredas tillfälle att avge yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för genomförande av nödvändiga insatser för att avhjälpa akut föroreningsrisk i samband med olyckshändelse, spill eller läckage. Akuta åtgärder som måste genomföras för att undvika risk för människors hälsa eller miljön undantas föreskrifterna. Det kan handla om olyckor, brand, räddningsinsatser och läckage på ledningsnät eller annan infrastruktur som direkt måste åtgärdas. Alla åtgärder ska dokumenteras. *Se även Anmälan om olyckshändelse nedan.*

Övriga upplysningar

Tillsyn

Detta beslut har fattats av Länsstyrelsen, som därmed har tillsyn över vattenskyddsområdets föreskrifter enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13). Tillsynen kan överlåtas till kommunen om kommunen ansöker om det.

Den eller de kommunala nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet har därutöver tillsynsansvar enligt miljöbalken, bland annat över vissa enskilda verksamheter inom vattenskyddsområdet.

Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap. 22 § MB). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk. För att sätta upp skyltar för utmärkning

av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (1971:948) tillstånd av väghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Där sådan hantering av petroleumprodukter eller andra kemiska produkter som nämns under 1 § i dessa skyddsföreskrifter sker ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman. Undantag gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Hänsynsregler

De allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). Reglerna innebär att alla alltid måste vara försiktiga och vidta de åtgärder som behövs för att skydda, förebygga, hindra och motverka risk för skada eller olägenhet på hälsa och miljö. Det handlar bland annat om att ha kunskap om hur den egna verksamheten eller åtgärden riskerar att inverka på människors hälsa eller miljön och vid behov vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att begränsa påverkan.

Övrig lagstiftning

Tillstånd, anmälan eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning. Dubbelprövning kan förekomma. Ett exempel är Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2021:10) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, vari det ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Ett annat exempel är förordning 2014:425 om bekämpningsmedel.

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap. MB.

Ersättning

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan ha rätt till ersättning. Krav på ersättning eller inlösen av fastighet ska göras till Mark- och miljödomstolen enligt 31 kap. MB. Talan ska väckas inom ett år från det att beslutet fått laga kraft.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för vattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om händelsen enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor. Anmälan ska göras till SOS Alarm, telefonnummer 112.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2 maj 2024.

På Länsstyrelsens vägnar

OLA MELIN

Anette Mellström
(Vattenenheten)